

Αλέξης Βαφεάδης

Υπουργός Συγκοινωνιών, Μεταφορών και Έργων

«Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ως το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, έχει πολλά έργα που είτε είναι σε διαδικασία υλοποίησης είτε προγραμματισμού, σε διάφορα στάδια.»

«Το Τμήμα Δημοσίων Έργων, μέσω του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, έχει ήδη ζητήσει την προτεραιοποίηση των οικοδομικών έργων όλων των Υπουργείων, τα οποία θα υλοποιηθούν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων την επόμενη πενταετία, για καλύτερο συντονισμό και προγραμματισμό.»

Αναλαμβάνοντας το πηδάλιο του Υπουργείου Συγκοινωνιών, Μεταφορών και Έργων ο Υπουργός Συγκοινωνιών κ. Αλέξης Βαφεάδης έδωσε δείγματα γραφής, ξεκινώντας από την πρόθεση άμβλυνσης της κυκλοφοριακής συμφόρησης, σε μία προσπάθεια επίτευξης των στόχων του, σε όλους τους τομείς της αρμοδιότητας του Υπουργείου. Περαιτέρω, καταβάλλεται προσπάθεια υλοποίησης ώριμων έργων τα οποία βρίσκονται σε διάφορα στάδια και τα οποία έχουν προγραμματιστεί να προχωρήσουν άμεσα εντός του 2024 καθώς και χειρισμού θεμάτων προς επίτευξη των εθνικών στόχων και αξιοποίηση ήδη εγκεκριμένων κονδυλίων.

Το θέμα της υιοθέτησης εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών θα πρέπει να συζητηθεί στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων του Γενικού Λογιστηρίου και η οποία θα λάβει τις σχετικές αποφάσεις. Το ΤΔΕ ως μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων θα παρουσιάσει τις θέσεις του.

Συνέντευξη στην Κυριακή Αντωνίου
 Λειτουργός Δημοσίων Σχέσεων
 Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. / Δημοσιογράφος

Ποιοί είναι οι κυριότεροι στόχοι που έχετε θέσει, αναλαμβάνοντας το πηδάλιο του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ποιές οι μεταρρυθμίσεις που θα επιθυμούσατε να επέλθουν;

Εργαζόμαστε για να πετύχουμε στόχους σε όλους τους τομείς της αρμοδιότητας του Υπουργείου. Κύρια θέματα που μας απασχολούν είναι η την άμβλυση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, η βελτίωση της συνδεσιμότητας των αστικών κέντρων με την ύπαιθρο και τις ορεινές περιοχές, η επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, η πράσινη μετάβαση στο κτιριακό απόθεμα του Κράτους και η αναβάθμιση της οδικής ασφάλειας.

Ποιά σημαντικά ώριμα έργα έχουν προγραμματιστεί και αναμένεται να προχωρήσουν άμεσα; Έχετε τον αριθμό του μέχρι στιγμής ποσοστού υλοποίησης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2023;

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ως το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, έχει πολλά έργα που είτε είναι σε διαδικασία υλοποίησης είτε προγραμματισμού, σε διάφορα στάδια. Τα έργα τα οποία έχουν προγραμματιστεί και αναμένεται να προχωρήσουν άμεσα είναι τα πιο κάτω:

- **Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος μεταφορών, ολοκληρωμένη εφαρμογή ευφυών συστημάτων μεταφορών με τη χρήση τεχνολογίας ψηφιακού δίδυμου, digital twin (DG)**

Το έργο έχει προκηρυχθεί και αξιολογούνται οι προσφορές. Η έναρξη αναμένεται τον Μάιο 2024, νοουμένου ότι δεν θα υπάρξουν προσφυγές, με εκτιμώμενη αξία συμβολαίου €4εκ.+ΦΠΑ (+€1εκ.+ΦΠΑ για 5ετή συντήρηση).

- **Προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση νέων έξυπνων στάσεων λεωφορείων, στέγαστρα και αναβάθμιση υφιστάμενων στεγάστρων για τα μέσα μαζικής μεταφοράς σε ολόκληρη την Κύπρο**

Το συμβόλαιο υπογράφηκε τον Οκτώβριο 2023, με διάρκεια 5 χρόνια υλοποίησης και 10 χρόνια συντήρησης, έναντι ποσού συμβολαίου €36.658.762 +ΦΠΑ (+€5εκ.+ΦΠΑ για συντήρηση + €20εκ.+ΦΠΑ για πρόσθετες παραγγελίες, με συνολικό ποσό €61.658.762+ΦΠΑ). Έχει αρχίσει η προπαρασκευή και η μαζική παραγωγή των στεγάστρων, με τις πρώτες εγκαταστάσεις να γίνονται το 2ο εξάμηνο του 2024. Καθ' όλη τη διάρκεια του συμβολαίου θα γίνονται επιδιορθώσεις υφιστάμενων στεγάστρων και πρόσθετες εργασίες.

- **Κατασκευή της Β3 φάσης του έργου του νέου περιμετρικού από Δρόμο Λευκωσίας - Παλαιχωρίου μέχρι Λεωφόρο. Αρχ. Μακαρίου στη Λακατάμια (μήκους 2,15 χλμ.)**

Το έργο αναμένεται να αρχίσει εντός του 2024 με διάρκεια εκτέλεσης 24 μήνες, έναντι εκτίμησης €35,3+ΦΠΑ.

- **Περίφραξη Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού**

Το έργο αναμένεται να αρχίσει αρχές του 2024 με διάρκεια εκτέλεσης 12 μήνες, έναντι ποσού συμβολαίου €3.153.375+ΦΠΑ.

- **Λεωφόρος Αμμοχώστου στη Λευκωσία**

Οι κατασκευαστικές εργασίες του έργου αναμένεται να αρχίσουν το 2ο εξάμηνο του 2024 με διάρκεια εκτέλεσης 24 μήνες, έναντι εκτίμησης €8,7εκ.+ΦΠΑ.

- **Βελτίωση του δρόμου Φτερικουδιού – Άλωνας – Πολυστύπου – Χανδριών**

Τμήμα Α: Φτερικούδι - Άλωνα – Πολύστυπος

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων έχει ξεκινήσει από τον περασμένο Μάρτιο μια δράση με στόχο τον έλεγχο των κτιρίων που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες, ώστε να εντοπιστούν προβλήματα και να δρομολογηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες

Οι κατασκευαστικές εργασίες του έργου αναμένεται να αρχίσουν το 2ο εξάμηνο του 2024 με διάρκεια 24 μήνες, έναντι εκτίμησης €6,7εκ.+ΦΠΑ.

- **Λεωφόρος Τάφοι των Βασιλέων – Κισσόνεργας**

Η μελέτη του έργου αναμένεται να αρχίσει το 2024 με διάρκεια 130 εβδομάδες και με προεκτίμηση κατασκευαστικών εργασιών έναντι ποσού μεταξύ €35εκ.-€40εκ.

- **Ενίσχυση της προσβασιμότητας ποδηλατών, πεζών, ΑμεΑ στα αστικά κέντρα**

Το έργο έχει ήδη αρχίσει από το 2023 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλος του 2026, έναντι δαπάνης €5εκ.+ΦΠΑ.

- **Κατασκευή ποδηλατικής υποδομής που συνδέει τα Πανεπιστήμια Λευκωσίας με το κέντρο της πόλης**

Φάση Δ: Λεωφόρος Λάρνακος - Μακαρίου Γ', διαμέσου παλιάς Αγλαντζιάς και Μιχάλη Καραολή στην Αγλαντζιά

Οι κατασκευαστικές εργασίες του έργου αναμένεται να αρχίσουν εντός του 2024, έναντι εκτίμησης €2,1εκ.+ΦΠΑ.

- **Προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία νέου συστήματος ελέγχου φώτων τροχαίας UTC**

Το έργο αναμένεται να αρχίσει εντός του 1ου εξαμήνου του 2024 με διάρκεια 24 μήνες και με εκτιμώμενο ποσό συμβολαίου €7.112.000+ΦΠΑ.

- **Σταθμοί στάθμευσης και μετεπιβίβασης (Park & Ride)**

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει εξασφαλίσει στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας χρηματοδότηση ύψους €26.500.000 για την υλοποίηση έργων που προτάθηκαν μέσα από τις μελέτες ΣΒΑΚ των Επαρχιών Λάρνακας και Λεμεσού. Στο εν λόγω έργο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η μελέτη και κατασκευή τεσσάρων σταθμών στάθμευσης και μετεπιβίβασης (Park & Ride).

Παράλληλα, το ΥΜΕΕ προωθεί τη χρήση σταδίων/ γηπέδων ή άλλων διαθέσιμων τεμαχίων ως χώρων στάθμευσης και μετεπιβίβασης. Σκοπός είναι η εξυπηρέτηση των επιβατών σε κομβικά σημεία τόσο από τις αστικές υπηρεσίες όσο και από την υπεραστική υπηρεσία. Συγκεκριμένα, στην Επαρχία Λευκωσίας ήδη λειτουργεί ως τέτοιος ο χώρος στάθμευσης του γηπέδου ΓΣΠ και γίνεται διερεύνηση για άλλους διαθέσιμους χώρους σε σημεία ενδιαφέροντος.

Όσο για το ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού για το έτος 2023 του Τμήματος Δημοσίων Έργων όσον αφορά τις πάγιες, τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες είναι 89,02%, ενώ το ποσοστό υλοποίησης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού του Τμήματος για το έτος 2023 είναι 87,21%.

Όσον αφορά τις διαδικασίες προσφορών των Δημοσίων Συμβάσεων, θεωρείτε ότι θα πρέπει να απλοποιηθούν, καθώς και να υπάρξει ένας συντονισμός ανάμεσα στις Αναθέτουσες Αρχές ώστε να αυξηθεί το ενδιαφέρον από περισσότερους προσφοροδότες; Παρατηρούμε πολλές φορές να απαιτούνται διαφορετικές προϋποθέσεις από τους οικονομικούς φορείς για παρόμοια φύσεως έργα ή το εκτιμώμενο κόστος ανέγερσης να είναι κατά πολύ χαμηλότερο στις εκτιμήσεις των Αρχών. Προτίθεστε να προβείτε σε οποιοσδήποτε μεταρρυθμίσεις που πιστεύετε θα βελτίωναν το σύστημα λειτουργίας των δημοσίων συμβάσεων και τη διαδικασία προσφορών από τις αναθέτουσες Αρχές;

Οι Αναθέτουσες Αρχές έχουν τη δυνατότητα, εάν το κρίνουν σκόπιμο, να θέτουν βάσει του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου Ν.73(Ι)/2016, κριτήρια επιλογής, ανάλογα με τη φύση, την πολυπλοκότητα, τη σπουδαιότητα και τη μοναδικότητα ενός έργου.

Το επίπεδο των κριτηρίων λαμβάνει επίσης υπόψη και τις συνθήκες της οικονομίας γενικά, και της οικοδομικής βιομηχανίας ειδικά, στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή που προκηρύσσεται ένας διαγωνισμός.

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων, μέσω του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, έχει ήδη ζητήσει την προτεραιοποίηση των οικοδομικών έργων όλων των Υπουργείων, τα οποία θα υλοποιηθούν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων την επόμενη πενταετία, για καλύτερο συντονισμό και προγραμματισμό τόσο των ανθρωπινων όσο και των οικονομικών πόρων, καθώς επίσης και της ανταπόκρισης της οικοδομικής βιομηχανίας, με στόχο την επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού.

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. θέτει επιτακτικά και έχει καταθέσει εδώ και καιρό το αίτημά της για εισαγωγή στα Συμβόλαια για έργα του Δημοσίου, εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, όπως η Διαιτησία ή η Κριτική Διαδικασία, καθώς ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που μαστίζει τις επιχειρήσεις του κλάδου, είναι το χρονοβόρο σήμερα, των δικαστικών διαδικασιών στις περιπτώσεις που δεν επιτυγχάνεται φιλικός διακανονισμός. Πως προτίθεστε να το αντιμετωπίσετε;

Το θέμα της υιοθέτησης εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών θα πρέπει να συζητηθεί στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων του Γενικού Λογιστηρίου και η οποία θα λάβει τις σχετικές αποφάσεις. Το ΤΔΕ ως μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων θα παρουσιάσει τις θέσεις του με βάση τις εμπειρίες του όπως αυτές προκύπτουν από τη διαχείριση μεγάλων οδικών και οικοδομικών έργων.

Ανέγερση ιδιόκτητων κτιρίων για στέγαση των δημόσιων υπηρεσιών έναντι ενοικίου; Ποιά είναι η δική σας άποψη; Ποιά είναι η κυβερνητική πολιτική για το θέμα;

Η Κυβέρνηση προβαίνει τόσο σε ανέγερση ιδιόκτητων κτιρίων όσο και σε ενοικίαση κτιρίων για κάλυψη των εκάστοτε στεγαστικών αναγκών της. Απώτερος στόχος είναι η ανέγερση ιδιόκτητων κτιρίων σε κρατική γη βάσει διαθέσιμων πόρων. Μέχρι να καταστεί εφικτός ο στόχος αυτός, η Κυβέρνηση προβαίνει σε ενοικιάσεις κτιρίων.

Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει διαθέσιμη κρατική γη για ανέγερση ιδιόκτητων κτιρίων, η ενοικίαση αποτελεί μονόδρομο. Επίσης, η Κυβέρνηση πρόσφατα προέβη σε

δημοσιεύσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αγορά ιδιωτικών κτιρίων για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της.

Τόσο η αγορά, όσο και η ενοικίαση κτιρίων προϋποθέτουν συγκεκριμένες απαιτήσεις, όπως είναι η ύπαρξη πιστοποιητικού τελικής έγκρισης, πιστοποιητικού πυρασφάλειας, πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και να είναι προσβάσιμα σε ΑΜΕΑ. Σε περίπτωση που οι στεγαστικές ανάγκες απαιτούν εσωτερικούς διαχωρισμούς, αυτοί αποτελούν μέρος των υποχρεώσεων του ιδιοκτήτη του κτιρίου.

Η ανέγερση ιδιόκτητων κυβερνητικών κτιρίων σε κρατική γη θεωρείται η πλέον ιδανική προσέγγιση του θέματος έναντι της περίπτωσης ενοικίασης κτιρίων, εφ' όσον το κράτος δεν θα επωμισθεί το κόστος αγοράς της γης, γεγονός το οποίο δεν συμβαίνει στις περιπτώσεις ενοικίασης κτιρίων. Επίσης, με την ανέγερση, όπως και με την αγορά κτιρίων, μακροπρόθεσμα αυξάνονται τα περιουσιακά στοιχεία (assets) του κράτους.

Η ανέγερση ιδιόκτητων κυβερνητικών κτιρίων σε κρατική γη θεωρείται η πλέον ιδανική προσέγγιση του θέματος έναντι της περίπτωσης ενοικίασης κτιρίων. Τόσο η αγορά, όσο και η ενοικίαση κτιρίων προϋποθέτουν συγκεκριμένες απαιτήσεις.

Ενώ η ενοικίαση κτιρίων αποτελεί ακριβότερη λύση. Το θετικό στοιχείο της ενοικίασης κτιρίων, είναι ότι αποτελεί την πιο άμεση και βραχυπρόθεσμα οικονομική λύση για ικανοποίηση των συνεχώς αυξανόμενων και συχνά μη προβλέψιμων στεγαστικών αναγκών των κρατικών υπηρεσιών.

Η Νομοθεσία για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων που ψηφίστηκε από το 2014, καθορίζει την υποχρέωση για ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων του δημοσίου κατά 3% κάθε χρόνο. Βρισκόμαστε στο 2024. Σε τί βαθμό έχει υλοποιηθεί η εν λόγω δέσμευση και τί γίνεται με τα μεγάλα ενεργοβόρα κτίρια όπως νοσοκομεία, σχολεία κ.α.

Βάσει στοιχείων, η χώρα μας έχει εναρμονιστεί με το Άρθρο 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για εξοικονόμηση ενέργειας ετησίως (3.316 GWh).

Για την επίτευξη του εθνικού αυτού στόχου, το Τμήμα Δημοσίων Έργων προωθεί τα ακόλουθα:

- Ριζικές ανακαινίσεις που θα αναβαθμίσουν το κτήριο, σε κτήριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας.
- Ριζικές ανακαινίσεις που θα αναβαθμίσουν το κτήριο στις εθνικές απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης.
- Μεμονωμένα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας (π.χ. αντικατάσταση λαμπτήρων, μόνωση οροφής, ΑΠΕ κ.ά.).
- Μέτρα βελτίωσης της συμπεριφοράς των χρηστών για ορθολογική χρήση ενέργειας.

Σε ό,τι αφορά τα νοσοκομεία και τα σχολεία, τα μεν νοσοκομεία αποτελούν ευθύνη του ΟΚΥΠΥ, ενώ τα σχολεία των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Με αφορμή τα συνεχόμενα περιστατικά πτώσης μπαλκονιών, επιβάλλεται ο έλεγχος και η άμεση επιδιόρθωση του γερασμένου κτιριακού αποθέματος. Εντοπίζεται τέτοια κτίρια τα οποία στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες και τί στρατηγική ακολουθείται για το θέμα.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων έχει ξεκινήσει από τον περασμένο Μάρτιο μια δράση με στόχο τον έλεγχο των κτιρίων που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες, ώστε να εντοπιστούν προβλήματα και να δρομολογηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες για την επίλυσή τους.

Ο έλεγχος των κτιρίων γίνεται μέσω οπτικών ελέγχων όπως περιγράφονται στη μεθοδολογία τακτικής επιθεώρησης κτιρίων σε ό,τι αφορά τη δομοστατική τους επάρκεια, που έχει καταρτιστεί από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) τον Ιανουάριο 2023.

Μέρος των οπτικών ελέγχων των ιδιόκτητων κτιρίων διενεργείται από Εκτελεστικούς Μηχανικούς του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ενώ οι υπόλοιποι έλεγχοι έχουν οργανωθεί σε συμβάσεις και διενεργούνται από ιδιώτες Πολιτικούς Μηχανικούς, με στόχο την ταχύτερη επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος.

Όσον αφορά στον έλεγχο των ενοικιαζόμενων κτιρίων, έχει ζητηθεί από τους ιδιοκτήτες των κτιρίων να αποστείλουν στο Τμήμα Δημοσίων Έργων τα αποτελέσματα των οπτικών ελέγχων των κτιρίων τους.

